

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne in praznične. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2. do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3. večji inzerati petih vrst Din 4.—, Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafkova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Sirosmayerjeva ulica 1, telefon št. 65 // PODRUŽNICA UPRAVE: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred govorom kancelarja Hitlerja:

Iz Berlina ne bo nobenih presenečenj

Hitlerjev govor je namenjen predvsem nemški javnosti — Direktne mirovne ponudbe ne bo postavil, marveč le ponovil svojo željo, da bi prenehala vojna med Nemčijo in zapadnimi velesilama, za kar bi bil pripravljen pristati na obnovo Poljske

BERLIN, 6. oktobra. br. Danes opoldne se sestane nemški državni zbor. Na tej seji bo imel kancelar Hitler svoj napovedni govor. Dočim je še pred par dnevi vladalo za Hitlerjeve izjave veliko zanimanje, je to zanimanje po dogodkih zadnjih dni skoraj popolnoma splahnelo. O kakem ultimatu zapadnim velesilam se v Berlinu ne govori več, marveč samo napovedujejo, da bo kancelar Hitler ponovil svojo izjavo, da Nemčija nima nič proti zapadnim velesilam in si z njima tudi ne želi vojne, marveč mir. Spričo stališča, ki ga zavzemata Italija in Rusija, Hitler ne bo postavil nikakih direktnih mirovni ponudb, marveč po postavil v ospredje vprašanje Poljske in izrazil pripravljenost Nemčije, da obnovi poljsko državo, če zapadni velesili prenehata z vojno proti Nemčiji. Ker sta Anglija in Francija že v naprej zavzeli jasno stališče, v berlinskih krogih nihče več ne veruje v uspeh teh prizadevanj in zato sodijo, da bo Hitlerjev govor namenjen bolj nemški, kakor pa mednarodni javnosti.

Rimske informacije

Rim, 6. okt. e. Italijanski listi razpravljajo o veliki diplomatski akciji, ki se pripravlja za prihodnje dni. Po informacijah italijanskega tiska Hitler v svojem današnjem govoru v nemškem državnem zboru ne bo preciziral predloga za sklenitev miru, temveč se bo omejil samo na to, da bo izrazil pripravljenost Nemčije, da razpravlja o ustanovitvi nove poljske države, ki bi bila manjša, kakor pa je bila osnovana z versajski pogodbo. Za to razpravo postavlja Hitler kot pogoj, da ustavi Anglija in Francija sovražnost proti Nemčiji in da bo vlada nove poljske države vzdrževala dobre sosedne odnose z Rusijo in Nemčijo. Na ta način bi se odprla pot za sklicanje mednarodne konference, na kateri bi bile zastopane tako sprte države kakor tudi nevtralne in na kateri bi se v svobodni razpravi pristopilo k reševanju vseh vprašanj, od katerih je odvisna vzpostavitev miru. Ta postopek smatrajo v Berlinu za najprimernejši, ker Nemčiji ne bi bilo treba postaviti pogojev za mir, ki bi se mogli razumeti kot diktat ali ultimati, in ker bi se na ta način ne prizadela občutljivost drugih.

Po pisanju italijanskega tiska bo Hitler

kategorično izjavil, da je Nemčija pripravljena obnoviti Poljsko v novih mejah Italijanski listi trdijo, da bi tak nastop Nemčije izključil vsako nadaljnjo razpravo o odgovornosti za morebitni neuspeh tega skrajnega poskusa rešitve miru. V primeru, če bi zapadne sile odklonile ta Hitlerjev poziv, bi Nemčija postavila pod svojo suverenost vse ozemlje Poljske, ki ga je okupirala.

Mnenje Londona

London, 6. okt. br. Tudi današnji tisk se mnogo bavi z nemško mirovno akcijo. „Daily Mail“ meni, da Hitlerjeva mirovna ofenziva ne napreduje dobro. Zgrešeno se predvsem grozijo, da bo Nemčija sprožila totalno vojno proti svojim nasprotnikom, če bi ne pristali na njene predloge. Angleška vlada bi dobrohotno proučila morebitne pobude za mir, ki bi prišle iz nevtralnih držav. Mussolini si je že ob pričetku vojne mnogo prizadeval, da bi se takoj sklenil mir na osnovi aranžmaja, ki bi bil sprejemljiv za obe strani. Angleška in francoska vlada italijanskega posredovanja nista neposredno zavrnili, marveč le spričo tega, ker se je takrat vojna proti Poljski že pričela.

Rusko-latinska zavezniška pogodba

Slična je pogodbi z Estonsko in zagotavlja Rusiji popolno kontrolo in vojaško oporo

Moskva, 6. okt. br. (Tas.) Sinoči so se v Kremli sestali Molotov, letonski zunanji minister Munters, Stalin, ruski poslanik v Rigi Zotov in letonski poslanik v Moskvi Kocins. Ob tej priložnosti je bila svečano podpisana naslednja nova pogodba o vzajemni pomoči med Rusijo in Estonsko ter proglašena tudi skupna izjava o nevmešavanju v notranje zadeve obeh držav in spoštovanju socialne in gospodarske strukture vsake izmed njih.

Predsednik vrhovnega sovjeta in predsednik Letonske sta se sporazumela glede sklenitve pogodbe o medsebojni pomoči na osnovi že obstoječe mirovne pogodbe z dne 11. avgusta 1920 in prijateljskega sporazuma z dne 5. februarja 1932. Ti pogodbi bosta trdili osnovi za novo pogodbo, ki se sklene v svrhu čuvanja interesov obeh držav.

V to svrhu sta se sestala predsednik sveta ljudskih komisarjev in ljudski komisar za zunanje zadeve Molotov in zunanji minister Letonske Munters ter sta kot pooblaščenca svojih vlad sklenila, kakor sledi:

Cl. 1. Obe stranki se obvezujeta, da si bosta v primeru direktnega napada ali nevarnosti napada po kake evropski velesili na območje meje obeh strank na Vzhodnem morju, ali na njune meje na kopnem preko ozemlja Estonske, odnosno litovske republike, kakor tudi na oporišča, omenjena v 3. čl. te pogodbe, prisločili na pomoč.

Cl. 2. Sovjetska Rusija se obveže letonski vladi zagotoviti za letonsko armado vso pomoč v oboroževanju in raznih vojnih potrebščinah, katere ji bo dobavila pod ugodnimi pogoji.

Cl. 3. Letonska republika priznava Sovjetski Rusiji pravico, da si v svrhu zavarovanja svojih interesov in ojačanja njene lastne varnosti v lukah Ljepaja (Libava) in Ventspils (Vindava) ustvari pomorska vojna oporišča in nekatera letalska, za svoja letala na osnovi zakupa po primernih cenah. Natančne določbe glede teh oporišč in njih meje bodo sporazumno še določene. Da bi se zavarovali trdnostne ožine, se Sovjetski Rusiji zagotovi pod istimi pogoji, da si zgradi tudi oporišča za svoje obalne baterije na obali med Ventspilsom (Vindava) in Pitragsom.

V svrhu zavarovanja pomorskih letalskih in artilerijskih oporišč se prizna Sovjetski Rusiji pravica, da na odsekih, ki se za to določeni, na lastne stroške gar-

Slavnostna večerja

Moskva, 6. okt. s. Agencija Tas poroča: Včeraj je priredil komisar za zunanje zadeve Molotov kosilo na čast letonskemu zunanjemu ministru Muntersu. Poleg članov letonske delegacije in letonskega poslanstva v Moskvi so kosilo prisostvovali tudi Stalin, Vorosilov, Mihojan. Potemkin, Dekanov in druge ugledne ruske osebnosti. Med kosilom sta Molotov in Munters izmenjala napitnice.

Po podpisu rusko-letonske pogodbe se je letonski zunanji minister še včeraj z letalom vrnil v Rigo. Na letališču so se od njega poslovili predstavniki ruskega zunanjega ministristva ter mestnih oblasti.

Prvi moskovski komentar

Moskva, 6. oktobra. s. Današnja „Pravda“ posveča uvodnik podpisu rusko-letonske pogodbe o medsebojni pomoči. Označuje sklenitev pogodbe kot nov dokaz modre in dosledne ruske politike, ki zasleduje dva cilja: odstranitev vsake nevarnosti napada na Rusijo ter dobre odnose z vsemi sosedmi. Ze s pogodbo med Rusijo in Letonsko se je bistveno izboljšal položaj v Baltiku in korist Rusije. Dohod do Leningrada je bil s tem zavarovan. Se boljše jamstva za varnost pa nudi sedanja po-

godba z Letonsko. S tem so zaščitene tudi vse baltiske države. Letonska bi bila sicer lahko postala žrtev s strani »imperialističnih držav«. Sedaj ji je obstoj zagotovljen. Pogodba je nova garancija za mir, h kateremu Rusija z vsemi sredstvi vedno stremi. Pogodba popolnoma upošteva suverene pravice Estonske. V spoštovanju suverenosti manjših držav se Rusija bistveno razlikuje od »imperialističnih« velesil. S sklenitvijo pogodbe z Letonsko je onemogočeno, da bi se katerakoli velesila mogla poslužiti Letonske kot orodja za svojo imperialistično politiko proti Rusiji. Zaščita Letonske je sedaj v dobrih rokah. Položaj Rusije se z vsakim dnem in vsako novo pogodbo ojačuje. Rusija slej ko prej vodi politiko svetovnega mira.

Nova nesoglasja z Estonsko?

Helsinki, 6. okt. z. »Neue Zürcher Zeitung« poroča, da so nastala med Rusijo in Estonsko velika nesoglasja. Ruska vojaška delegacija, ki je prišla, da v podrobnostih določi ruska oporišča, je postavila mnogo obsežnejše zahteve, kakor pa je bilo prvotno dogovorjeno v Moskvi. Poleg obalnih oporišč zahtevajo sedaj Rusi tudi več oporišč v notranjosti Estonske, čemur pa se estonska vlada odločno protivi. Napetost je zaradi tega znova narasla.

Praktična vrednost pakta z Rusijo

Nevtralna sodba o vrednosti ruskih zagotovil Nemčiji in o ruskih namerah

Kodanj, 6. okt. s. Dopisnik lista „Politiken“ poroča iz Moskve, da v tamkajšnjih diplomatskih krogih zelo skeptično gledajo na vrednost rusko-nemške prijateljske pogodbe. Je to izjava prijateljskega, ki jo more vsaka izmed obeh strank vsak čas preklicati. V bistvu je Rusija Nemčiji obljubila samo svojo vojaško nevtralnost. Ni tudi mogoče verjeti, da bi mogla dobavljati Rusija Nemčiji večje množine važnih surovin, ker bi s tem sama sebi škodovala.

zlasti sedaj, ko bo zaradi novih baz za letalstvo in mornarico v baltičnih državah potrebovala več materiala zase. Če je kljub temu Nemčiji obljubila dobave, je to storila zato, da bi bodisi povečala svojo znanje trgovino z Nemčijo, ali pa, da bi povečala odpor Nemčije v vojni, da se medsebojno oslabe velesile, ki jih smatra Rusija za sebi sovražne. Vsekakor pa ta ambicija ni brez presega ruske moči.

Tesnejše sodelovanje med Italijo in Rusijo?

Imenovanje novega ruskega poslanika v Rimu je v zvezi s poglobitvijo medsebojnih odnosov

Moskva, 6. oktobra. br. Tas. V svrhu sopečne poglobitve odnosov z Italijo bo Rusija v kratkem imenovala novega poslanika v Rimu. Za to mesto je določen neki visoki uradni komisarij. Domnevajo celo, da bi mogel to biti pomočnik znanega komisarja Potemkina. V moskovskih diplomatskih krogih je ta vest izzvala veliko pozornost. Iz tega sklepajo, da namerava Rusija navezati tesnejše stike s Italijo in jo pritegniti k pogajanju za novo ureditev odnosov na Balkanu in v vzhodnem delu Sredozemskega morja.

Rim, 6. oktobra. br. V takojšnjih diplomatskih krogih se domneva, da se pripravljata tesnejše sodelovanje med Italijo in Rusijo. Nemško-ruska pogodba je izzvala v italijanskih merodajnih krogih trzvestno bojazan zaradi prodiranja Rusije na Balkan. Ker izgleda, da je Nemčija pripravljena prepustiti Rusiji na Balkanu

proste roke, da bi si za to ceno zagotovila rusko pomoč v vojni proti Angliji in Franciji, se je italijanska diplomacija odločila za tesnejše sodelovanje z Rusijo. Skrajnejše imenovanje novega ruskega poslanika v Rimu ima po sodbi rimskih krogov za cilj poglobitev medsebojnih odnosov. Italija si želi tudi tesnejše gospodarske stike z Rusijo, obenem pa smatrajo v Rimu, da bi sporazum z Moskvijo lahko zagotovil varnost ne samo na Balkanu, marveč tudi v vzhodnem delu Sredozemskega morja, kar je za Italijo vsekakor velikega pomena. Enako kakor Italija, želi tudi Rusija nevtralnost Balkana in se v tem pogledu interesi Rima in Moskve dočeta skladajo. V italijanskih merodajnih krogih se je že od vsega početka poudarjalo, da pomeni vdor Rusije v Vzhodno Evropo dalekosežno izpremembo evropskega položaja in ravnotežja med velesilami.

Rusija ne zahteva vrnitve Besarabije

Pomirljiva izjava rumunskega zunanjega ministra o položaju na Balkanu

Bukarešta, 6. okt. p. Rumunski zunanji minister Gafencu je sprejel domače in tuje novinarje ter jim podal naslednjo izjavo:

Če ne bomo napadeni, bomo nadaljevali dobre odnose s vsemi sosednimi državami. Menim, da bo v primeru, če ne bo vprijeten red, zlasti ideal miru, zaviždal v kratkem anarhija na vsem evropskem kontinentu. Tedaj Evropa ne bo več takšna, kakor je danes. Rumunija je mirna, vendar pa je pripravljena, če bo treba, bomo svojo državo branili.

Zunanji minister Gafencu je odklonil komentar glede bolgarskih zahtev po južni Dobruđi, vendar pa je poudaril, da Rusija ne zahteva nobenih teritorialnih re-

vindikacij glede Besarabije. Ustanovitev balkanskega bloka miru bi bila v popolnem skladu z rumunsko zunanjo politiko. Vse je odvisno od uspeha pogajanj turškega zunanjega ministra Saradogla v Moskvi. Iz razgovora z Gafencuom se je moglo zvedeti, da je Rumunija pooblastila Saradogla, naj v Moskvi zastopa tudi njene interese.

Bukarešta, 6. okt. e. Sinoči je imel ministrski svet sejo, na kateri je poročal minister za notranje zadeve in minister za zunanje zadeve. Po teh poročilih je soditi, da položaj Rumunije ni tako kritičen, kakor nekateri trdijo in da ni povišja za zaskrbljenost, ki jo nekateri krogi v Rumuniji kakor tudi nekateri krogi v sosednjih

državah kažejo. Novi rumunski notranji minister Davidescu je na seji ministrskega sveta podal zelo optimistično izjavo glede pogajanj Rumunije z Rusijo. Rumunska vlada za enkrat lahko gleda s precejšnjim optimizmom v bodočnost.

Izvoz v Anglijo

London, 6. okt. e. Angleški minister za propagando je opozoril na nekatere vesti, ki so trdile, da bo jugoslovanski izvoz zlasti v Anglijo zaradi vojne močno oškodovan, ker Anglija ne more več kupovati blaga v Jugoslaviji. Te vesti so tendenciozne, je izjavil angleški minister za propagando. Anglija se pripravlja na dolgotrajno vojno in zaradi tega potrebuje še mnogo večje zaloge raznega blaga, katerega mora uvažati iz nevtralnih držav in tudi iz Jugoslavije. Nekoliko zastaja pri tem uvozu je bilo v zadnjem času samo zaradi tega, ker se je angleško gospodarstvo iz normalnega mirovnega gospodarstva prenosovalo v vojno gospodarstvo.

Turčija ne prizna delitve Poljske

London, 6. okt. br. Iz Ankare potrjujejo vest, da je bil poljski poslanik včeraj v zunanjem ministristvu in je tam prejel uradno izjavo, da turška vlada ne priznava razdelitve Poljske. Glede na to bo poljski poslanik še nadalje opravljal svoje posle v Ankari kot zastopnik poljske vlade.

Pariz, 5. okt. s. 600 Poljakov iz Belisije se je prijavilo v službo poljski vojski v Franciji.

Nova češkoslovaška armada na zapadu

Pariz, 6. okt. s. Češkoslovaški poslanik Osusky je sinoči govoril preko francoskih radijskih postaj in sporočil, da s sporazumom, ki ga je podpisal z ministrskim predsednikom Daladierom, ni ustanovljena samo samostojna češkoslovaška armada, temveč je priznan tudi obstoj češkoslovaške države. Je to prva diplomatska pogodba za zopetno vzpostavitev Češkoslovaške. Češkoslovaška vojska bo podrejena češkoslovaški vladi, imela bo svoje oficirje in vojake. Sporazum z ministrskim predsednikom Daladierom daje politično, pravno in diplomatsko priznanje češkoslovaške države in vlade. Po govoru je godba igrala češkoslovaško himno.

Obračun s komunisti v Franciji

PARIZ, 6. oktobra. br. Danes so se razširile vesti, da bodo sedaj, ko je zasedanje parlamenta zaključeno, vsi poslanci razpuščene komunistične stranke aretirani. Proti nekaterim izmed njih je še uvedeno kazensko postopanje, ker so skušali osnovati ilegalne komunistične organizacije. Generalni tajnik Zveze sindikatov Jourhauz je izdal vsem organizacijam navodilo, naj izključijo iz svojih vrst vse komuniste. Polkovnik Lorient, ki je vladni komisar v tretjem, oddelku vojaškega sodišča v Parizu, je dobil nalog, naj prične preiskovalni postopek proti komunističnim voditeljem, ki so osnovali novo parlamentarno delavskokmetško skupino namestu razpuščene komunistične stranke. Kaznjivo dejanje, za katero se obtožujejo, obstoja v tem, da so prekršili določila uredbe z zakonsko veljavo, po katerih je prepovedano vsako posredno ali neposredno širjenje komunistične tretje internacionale. Pričakujejo, da bodo komunistični poslanci aretirani.

Nemško opozorilo Ameriki

Washington, 6. okt. s. Mornariški ataše Zedinjenih držav v Berlinu je sporočil ameriški vladi, da mu je nemški admiral Raeder izjavil, da bo ameriška ladja »Iruguay« (6200 ton), ki je v ponedeljek iz Liverpoola odplula v Ameriko, doživela enako usodo kakor angleška ladja »Athenia«. Admiral Raeder je namignil, da bo bodo potopili Anglijo, da potem zvale krivdo na Nemčijo in tako povzročijo spor med Nemčijo in Zedinjenimi državami.

Ameriška vlada je na to sporočilo takoj odpisala ameriške vojne ladje, da bodo spremljale parnik »Iruguay«. Poveljniku ladje same je bilo sporočeno, da naj vse ladje natančno preide. Po poročilih iz Londona in Pariza sta tudi angleška in francoska admirališča podvelji vse ukrepe, da preprečita kakršnekoli napad na ladje.

V uradnih ameriških krogih so sprejeli napoved iz Berlina z veliko skepo. Tajnik predsednika Roosevelta Earley je izjavil, da ne more verjeti, da bi katerakoli angleška, francoska ali druga ladja mogla tak napad izvršiti. Predsednik zunanje-političnega odbora senata Pittman je izjavil, da nihče ne more bolje vedeti za tak napad kakor admiral Raeder.

Ruski demanti

Moskva, 6. okt. s. Agencija Tas demantira kot zlobne izmišljotine vesti o shranjevanju ruske vojske v Sinkiangu.

Borzna poročila.

Curib, 6. oktobra. Pariz 10.19, London 17.98, New York 444.875, Bruselj 74.62, Milan 22.25, Amsterdam 237.—, Berlin 177.50, Stockholm 106.—, Oslo 101.—, Kopenhaga 86.—.

Jubilej moške kaznilnice v Mariboru

Pred 50 leti je bila blagoslovljena in izročena svojemu namenu — Od ustanovitve je sprejela 14.131 obsojencev

Maribor, 6. oktobra

Ob Pobreški cesti se dviga velika stavba, moška kaznilnica v Mariboru, edina zgradba te vrste v naši banovini. Nehote si misli marsikdo, ki gre tod mimo: »Bog me varuj priti v to hišo!« Na današnji dan pred 50 leti je bila mariborska moška kaznilnica slovesno blagoslovljena, že pet dni pred tem, to je 1. oktobra 1889 pa je bila izročena svojemu namenu.

Zanimiva je zgodovina tega važnega zgradbe. Ker je bila zgrajena v Karlovu pri Gradcu prenapolnjen, prav tako tudi ljubljanska kaznilnica, ki je obstojala od leta 1868 do 1895, so nastale tedaj precejšnje neprilike. Takratna avstrijska justična uprava se je odločila, da zgradi novo kaznilnico in sicer v Mariboru. V to svrhu je bilo kupljeno posestvo barona Rasta v magdalenskem predmestju. Še med zidanjem so potem dokupili tako zvanogoblovo zemljišče. Z zidanjem so pričeli v avgustu leta 1884. Gradbeni dela so bila končana v avgustu leta 1889. Gradbeni stroški so znašali 654.000 fl. Dne 1. oktobra 1889 je bila moška kaznilnica v Mariboru izročena svojemu namenu, dne 6. oktobra 1889 pa je bila slovesno blagoslovljena nove, velike stavbe, ki kaže izredno zanimivo znamenje.

Vstop v kaznilnico posreduje vhodno poslopje, na katero se priključni na levo in desno obdobje v višini 5 m. To obdobje obdaja prostor v površini 3,86 ha. v vhodnem poslopiju je v pritličju stanovanje za vratarja. V I. nadstropju je stanovanje poveljnika paznikov in vojašnica za samske paznike. Na prostoru notranjosti spodnjega poslopija in ob zidu se nahajajo prava kaznilniška zgradba, ki obstoja iz več posebnih, vendar pa potom kritih hodnikov med seboj zvezanih poslopij. Če pridemo skozi vhodno poslopje na dvorišče, stoji pred nami celno poslopje, obstoječe iz treh delov. Srednji del služi kot pisarna poveljnika paznikov, stranskega poveljnika ter stražnice. Desni del pa je tako zvan mladinski odelček, ki je namenjen mladostnim zločincem. V levem delu je nameščena kaznilniška bolnica in kuhinja. V mladostnem odelčku se nahajajo v spalnica, neke kabine, v katerih so pomoči obsojenci posebej vsak zase. Te kabine so iz železne pločevine, ena in četrt metra široke, 2,10 m dolge ter približno istotoliko

visoke. Spredaj so vrata iz močne železne mreže. Tudi zgoraj so kabine, samrežene z železno mrežo po vzorcu kletk. V tem prostoru je železna postelja, mize, stol, polica ter nočna posoda. Velike, svetle spalnice imajo 72 takih kabin.

V levem krilu je ordinacijska soba, domača lekarna in drugi prostori. Bolniške sobe so ločene za odrasle in za mladostnike. Kaznilniška bolnica ima tudi svoje moderne pripomočke, med drugim višinsko sonce.

Vhodno in celno poslopje imata samo po eno nadstropje. Vsa ostala zgradba je dvonadstropna. V kleti so celice za novo-dolže, skladišča, pekarna ter kopalnica. V pritličju so pisarne, celotni prostor prvega in drugega poslopija pa zavzemajo rimskokatoliška in pravoslavna kapela, šolski prostori, knjižnica itd. Na srednje poslopje se priključuje centrala, iz katere izhajajo 4 trakti z zapor in sicer 2 skupna zapora s po tremi hodniki ter 2 trakti z enakim številom hodnikov s celicami. Trakti so zgrajeni v kotih 60 stopinj. Vse sobe skupnega zapora so obrnjene proti jugu, okna enostranskega hodnika pa proti severu. Celice obeh traktov samotnega zapora so zgrajene do panoptičnem sistemu in obsegajo v celoti 136 celic poleg 6 celic za paznike ter 6 celic za svaženje. Disciplinske celice, temnice, kabine za kopanje, centralna kurjava in potrebni dodatni prostori so primerno razdeljeni v kleti. Normalno je prostora za 542 obsojencev. Današnje stanje zasedbe je sledeče: 522 odraslih, 26 mladinskih, 66 tako zvanih pridržancev, skupno torej 594 kaznenicev.

Od začetka obstoja moške kaznilnice v Mariboru pa do 31. decembra 1939 je bilo sprejetih v mariborsko kaznilnico 14.131 obsojencev. Trakti skupnega in samotnega zapora, ki predstavljajo obliko zvezde, se lahko vsak čas po potrebi in brez vsake škode podaljšajo.

Vrhovno nadzorstvo nad mariborsko kaznilnico je imelo prvotno višje državno tožilstvo v Gradcu. Lokalno pa državno tožilstvo v Celju. Z ustanovitvijo okrožnega sodišča in državnega tožilstva v Mariboru je 1. januarja 1898 predalo državno tožilstvo v Celju posle hišnega komisarja mariborske moške kaznilnice državnemu tožilstvu v Mariboru. Ob prevratu 1918 je prevzelo vrhovno nadzorstvo višje držav-

no tožilstvo v Ljubljani. Kakor vse ostale kaznilnice v naši državi, tako je tudi mariborska moška kaznilnica neposredno pod nadzorstvom in upravo ministrstva pravde.

Mariborska kaznilnica je od novembra leta 1925 lastnica posestva pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju, kjer so zaposleni kazneni.

Vsi obsojenci in pridržanci, ki se nahajajo v mariborski moški kaznilnici, morajo delati. V kaznilnici so razne delavnice, kjer se učijo obrti, s katero se bodo lahko pozneje v življenju preživljali. Za duševno vzgojo pa imajo obsojenci knjižnico za odrasle in mladostnike. Slednji imajo tudi svojo redno šolo, v kateri se obravnava predmeti iz osnovne šole. Razen tega dvakrat tedensko telovadbo. Odrasli obsojenci pa obiskujejo po potrebi pevsko in godbeno šolo, obrtno nadaljevalno šolo ter analifabetični tečaj.

Do 31. decembra 1929 se je izvrševala v mariborski kaznilnici samo kazen ječe in težke ječe in sicer pri odraslih od 1 leta naprej, pri mladostnih pa od 6 mesecev. Od 1. januarja 1930 je uveden tudi v mariborski kaznilnici iraki progresivni sistem, ki predvideva, da se kazni začnejo praviloma v celoti, nato pa nadaljuje v skupnem zaporu, pozneje v oddelku za svobodnjake in končno na pogojnem odpustu. Zanimivo je omeniti, da je vpisan kot prvi obsojenec v mariborski kaznilnici neki N. N., posestnik v Benetkah, ki je bil obsojen od okrožnega sodišča v Celju zaradi dvoboja na 3 leta.

Vseh uslužbencev v moški kaznilnici je 83. Vodstvo kaznilnice pa je v preizkušnih rokah upravnika G. Nika Vrabla, ki obhaja ob 50letnici obstoja kaznilnice tudi 15letnico, odkar je na čelu zavoda. Dne 11. novembra 1924 je namreč tedanjim sreski kazenski sodnik Niko Vrabl prevzel od prejšnjega upravnika G. Fišerja vodstvo kaznilnice, ki jo ves čas najzornije upravlja.

Ob 50letnici moške kaznilnice v Mariboru je želeli, da bi se čim prej izvršila že med vojno pričeta gradnja posebnega oddelka za mladostne kazence, tako da ne bi prišli več v nobeno dotiko z odraslimi kazniki. Če bi pa to ne bilo izvedljivo, potem naj se načrt preuredi tako, da bodo lahko pazniki dobili tamkaj svoja stanovanja.

potrebujata menico le za kavcijo. Pa tudi s ponarejanjem hranilnih knjižic se je bavil Rozman. Tako je ponarenil hranilno knjižico Kreditne zadruge uslužbencev državnih železnic od 350 na 35.000 din. Ponarejeno knjižico pa je izročil kot kavcijo neki lastnici hotela v Crikvenici in je potem na podlagi te kavcije dobil hotel v najem.

Obnavne ob zaključku lista še niso bile končane.

Iz Ljutomera

Del Medjimurja želi nazaj k banovini Hrvatski. Del Medjimurja z veliko občno Strigovo, ki ima v svojem območju tudi sedanjo občino Razkrižje, se želi po nekaj letih vrniti k banovini Hrvatski ter odcepiti od Ljutomerskega sresa. To je pač reakcija na čudne dogodke zadnjih let. Že več let se je na šafarskem bil boj med slovenskim in hrvatskim jezikom ter delal vedno večji prepad med obema taborama. Končno se je v tem delu Medjimurja začela močna akcija za pripojitev teh krajev k banovini Hrvatski. Prvi korak je bil sklep plenuma občinskega odbora v Strigovi, ki je v torek soglasno sklenil, da se ozemlje vse bivše občine Strigove priključi banovini Hrvatski. Ta sklep je sprejelo ljudstvo z velikim zadovoljstvom.

Določitev cen letošnjemu mostu. Na zborovanju vinogradnikov, ki se je vršilo v nedeljo, je bila določena sledeča cena letošnjemu mostu iz Ljutomerskih goric: do 17% sladkorja 3 din, do 19% sladkorja 4 din, od 20% sladkorja pa 5 din. Ta cena bi naj bila obvezna za vse vinogradnike Ljutomerskih goric. Poleg tega je bil sprejet sklep, da določi oblast najkrajšo ceno letošnjemu vnu, dalje da se ukinejo občinska in banovinska trošarina za vino. Med drugim je bilo tudi sporočeno, da bo viničarska uredba ostala neizpremenjena, spreminila se bo le, če ne bo ustrezala splošnim interesom.

Iz Prekmurja

Žrtve kolezarjenja. Po številu koles je Prekmurje takoj za Gorenjsko. Dobre ceste v nedogledni ravnini in velika oddaljenost vasi od edine železniške proge, ki veže Ljutomer in Hodoš skozi Mursko Soboto, silijo prebivalstvo, da se poslužuje koles kot najcenejšega prevoznega sredstva. Sprito tako živahnega prometa je tudi razumljivo, da so kolezarske nesreče v Prekmurju prav pogoste. V preteklem mesecu je bilo zabeleženih 10 takih nesreč, pri katerih so si kolezarji zlomili roko ali nogo, ena nesreča pa je bila smrtna. Njena žrtev je postal 32-letni granicar Radomir Stojanović, doma iz Ustiprača v Bosni. Zgodnje čase je bil na službi v obmejnih Genetovcih. Zvečer se je vozil s kolesom in se v naglem diru zaletel v oje kmečkega voza, ki je prihajal z nasprotno strani. Udarec je bil tako hud, da je dobil smrtne poškodbe v drobovju, katerim je podlegel po prevozu v soboško bolnico. Truplo ponorečnega granicarja, ki je bil zelo vreden v svoji službi, so prepeljali v njegov rojstni kraj.

Sprememba na gimnaziji. Iz gimnazije kneza Kocija v Murski Soboti je bila deljena na delo na žensko realno gimnazijo v Ljubljani prof. Beta Hudales, ki je bila v jeseni premeščena od tam na našo gimnazijo. Na njeno mesto v Mursko Soboto pride prof. Stana Perkova iz Požege.

Prvenstvo Murske Sobotne v tenisu je osvojil Ervin Kerčmar. Za končno borbo so izšli kot zmagovalci v svojih skupinah Kerčmar, Nemec Janez, Rakusich in Evgen. V odločilni borbi je Ervin Kerčmar premagal Janeza Nemca s 6:4 in 8:6 in si s tem pribral časten naslov prvaka Murske Sobotne.

Tretno točko v prvenstvenem tekmo-

vanju je bil priborila Mura v nedeljo v Čakovcu proti tamošnjemu Gradjanškemu, s katerim je igrala neodločeno 1:1. Škoda, da je toliko Murnih igralcev na orožnih vajah, ker bi naš reprezentant s komplet-

nim moštvom gotovo dosegel več uspehov. V nedeljo odigra Mura prijateljsko tekmo z reorganiziranim moštvom SK Drave.

Polnočni požar je izbruhnil v Ivanjševcih na stanovanjskem poslopju posestnika Karla Poljčiča. Ogenj se je s stanovanjskega poslopija preselil na hlev in gospodarske sgrade. Gasilci iz Ivanjševcev so bili takoj na licu mesta, vendar pa je bilo gašenje oteženo zaradi pomanjkanja vode. Z velikim trudom so omejili požar, da se ni razširil na poslopja bližnjih sosedov. Gospodarsko poslopje, hlev in kozolec so postali žrtev požara, težko pa je

poškodovano tudi stanovanjsko poslopje. Zgorelo je gospodarsko orodje in tudi nekaj pridelkov. Škoda so ocenili na 50.000 din, ki je pa zelo občutna, ker posestnik ni bil zavarovan. Vzorok požara še ni pojasnjen.

Nesrečni padci. V Puconcih je padla z voza 15-letna posestnikova hči Kühr Gizela in si zlomila roko. Posestnikov sin Ivan Zver iz Lipe, star 3 leta, pa je pri igri padel tako nerodno, da si je zlomil levo nogo. Ista usoda je doletela tudi posestnika Aleksandra Klemenca iz Križevcev. Tudi Marija Erjavec iz Kamenščaka si je pri padcu zlomila roko.

Maribor je mesto koles in kolesarjev

6830 registriranih koles, z okolico pa nad 10.000

Maribor, 5. oktobra

Z razvojem tekstilne industrije v Mariboru je dobilo zaposlitev okoli 7000 namencev in delavcev. Večina delavcev stanuje v mariborski okolici, in sicer na Pobrežju, v Studenih Radvanju, Razvanju in po raznih krajih Dravskega polja. Ti delavci prihajajo na delo večinoma s kolesi, tako da ima danes skoraj vsak delavec z svoje kolo. To lahko opazimo zlasti ob jutranjih urah, opoldne in zvečer, ko vozijo preko državnega mostu na tisoče in tisoče kolesarjev in kolesark. V samem Mariboru imamo registriranih 6830 koles, število koles pa se stalno množi. Dne 1. januarja 1939 je na primer imela mariborska policija registriranih 5850 ko-

les, pri srezi Maribor desni breg pa 3200 koles, tako da je samo v Mariboru v letošnjem letu skoraj 1000 koles več. Če upoštevamo še srez Maribor levi breg, dobimo število, ki sega preko 10.000 koles.

Pa ne samo število koles, ampak tudi ostalih prometnih sredstev se množi, predvsem motociklov in avtomobilov. Dočim je bilo dne 1. januarja 1939 v Mariboru registriranih 172 motornih koles, imamo danes v Mariboru že 187 motociklov. Potniških avtomobilov je registriranih pri predstoječi mestni policiji 387, to je za 57 več, kakor dne 1. januarja 1939. Tovornih avtomobilov imamo v Mariboru 101, to je 7 več kakor v začetku leta.

Mariborske in okoliške novice

Z opeko po glavi. Na Veliki sta se pri žganjkuhi spila sosed. Beseda je dala besedo in je končno Ivan G. zgrabil opeko ter z njo udaril po glavi svojega sosedo Franca Kočeka, ki se je zgrudil na tla in obelzel nezavesten. Zaveza bo imela svoje posledice pred sodniki.

Nepoštena dekla. Branjevka Elza Kočevarjeva iz Šostanja je imela neko 25-letno Terezijo Anderlon kot služkinjo. Nepričakovano pa je Anderlonova izginila, z njo vred pa tudi 2000 din gotovine. Za nepošteno služkinjo poizvedujejo sedaj orožniki.

Napad. Pri Črešnjemcu je napadel neki moški delavca Ignacija Goloba ter mu s kolo prižgal požar na glavi. Golob je moral poiskati zdravniško pomoč. Za napadalcem pa vršijo orožniki poizvedbe.

Surovež. Ko se je snodi okoli 19. pejal s svojim kolesom po Glavnem trgu mehaniški vajenec Albin Horvat iz Smetanove 32, ga je neki motociklist udaril s pestjo po nosu, da se mu je vili kri. Horvat je padel s kolesa in dobil še poškodbe na nogah. Za surovežem poizveduje policija.

Vse kraje. Trgovskemu pomočniku Dragu Sinkoviču iz Jerovške 6 je izginilo izpred neke gostilne na Pohorski cesti 500 din vredno kolo znamke »Brenabore«. Pekovski vajencu Ivanu Fonu, stanujočemu v Kettejevi 22, je neznan tat ukradel s kolesa, ki ga je imel shranjenega v šoli v Razlagovi ulici, 300 din vredno dinamno luč. Zasebnici Franciški Ferličevi iz Radvanja je izginil iz stanovanja 400 din vreden plašč.

Nočno lekarniško službo imata še danes Minaškova lekarna na Glavnem trgu in Remsova lekarna na vogalu Aleksandrovič in Meljske ceste.

Nov grob. V Gosposveti ulici 11 je umrla zasebnica Ivanka Cvllak, stara 75 let. Žalostno naše globoko sožalje.

Paša procesija bo v nedeljo 8. t. m. Zbirališče četveronožcev bo na Zrinjskega trgu ob 10. dopoldne. Obhod živali bo na Koldovskoli ulici, Aleksandrovi cesti, Franciškanli, Marjini, Kopališki ulici ter Ulici kneza Kocija na Glavnem trgu čez državni most na Kralja Petra trg in potem spet nazaj na Zrinjskega trg. V primeru slabega vremena bo obhod živali v nedeljo 15. oktobra.

Iz učiteljske službe. V Ljubljano je premeščen znani mariborski baritonist Anton Faganelli, ki je služboval na deški osnovni šoli na Ruški cesti. Z njegovim odhodom v Ljubljano bo zlasti prizadeta Glasbena Matica, kjer je G. Faganelli sodeloval kot solist in v zboru dolgo vrsto let.

Novo triletno razmerje. V smislu člena 25 pravilnika za izvrševanje tarifne postavke 62 zakona o taksah (točina taksa) začne dne 1. januarja 1940 novo triletno odmero razmerje 1940—42 za takso za pravico točenja alkoholne pijače na drobno in na debelo. Vsi imetniki pravice za točenje alkoholnih pijač na drobno in na debelo naj vložijo zaradi pravilne odmere te takse v času od 1. do 30. oktobra t. l. prijavo na predpisnem obrazcu pri glavnem oddelku finančne kontrole v Mariboru. V prijavi je treba navesti vse podatke, ki so potrebni za pravilno odmero takse. Glasbenec prijave se dobi pri tukajšnjem glavnem oddelku finančne kontrole. Točilec, ki prijave vobče ne vložil ali je ne vložil v določenem roku, izgubi pravico do pritožbe zoper odmero takse, ki se mu odmeri po uradni dolžnosti.

Deček zanetil požar. V Muretnih je zajel požar gospodarsko in stanovanjsko hišo posestnika Ivana Vajde. Škoda je okoli 70.000 din. Preiskava je dognala, da je zanetil požar 4 letni domači sinček, ki se je na sklednjo igral z vžgalicami.

Nova ali stara praksa. »Nova Pravda« poroča v številki 38: »Te dni smo zamali za slučaj, da je nek mariborska tekstilna tovarna imela zaposleno 14 dni delavko, in jo plačala s 2 din na uro. Ob izplačilu pa je delavka prejela plačo samo za 7 din, češ da je bila prvi teden brezplačno na poskušnji. Kolikor nam je znano, so podjetniki na pritisk organizacij to staro prakso že opustili. Izgleda pa, da so jo pričeli znova uvajati. Sicer ni nikjer v zakonu rečeno, da mora delavka delati teden dni brezplačno na poskušnji, ker se 2 din na uro nista nobeno plačilo. To si podjetniki lahko dovolijo samo tam, kjer ni strokovne organizacije in kjer se delavci pustijo izrabljati. Če bi bili delavci taldih tovarn organizirani, bi se gotovo ne godili taki slučaji. Delavci vidijo na takih primerih, kako potrebna jim je strokovna organizacija in se vendar ne zmo-drijo.«

Znamenkita nemška pilotka Elli Beinhornova tudi večerja še ni odletela naprej v smeri proti Bukaresti. Ovdra je v deževnem vremenu. Ker je prejela odgovor, da je Zagrebška gora v megli, je odločila odlet iz Maribora. Ozledela si je naše mesto, ki glavni nemški letalci zelo ugaja.

Iz policijske službe. Policijski pristav pri tukajšnjem predstoječem mestne policije G. Evgen Srebot je napredoval za komisarja v 7. skupini.

Sokolice, ki se zanimajo za gimnastični ter ritmični tečaj Mirjane Janečkov, naj pridejo v ponedeljek 9. t. m. od 14. do 15. v Narodni dom, kjer bo prva brezplačna ura.

Mariborsko gledališče

Petek, 6. oktobra: Zaprt.

Sobota, 7. ob 20.: Neopravičena ura Premiera.

Nedelja, 8. ob 20.: Celjski grofje.

Mariborska opera pripravlja Benešovo zelo veselo opero »Navihanka« ter Rista Savina slovensko opero »Lepa Vida«. Ljubiteljem glasbenih predstav se še do sobote 7. t. m. nudi možnost, da se pri-glas za abonma.

V gledališki balet se sprejme nekaj mladenc od 16. do 20. leta, ki se naj prijavi pri gledališki blaginji.

CELJSKO GLEDALIŠČE
Sreda, 11. oktobra, ob 20.: Pygmalion.
Gostovanje mariborskega gledališča.

ŠAH

Splošni turnir LŠK

Ljubljanski šahovski klub razpisuje splošni turnir, ki se ga lahko udeležijo vsi novi člani in stari člani, ki se še niso kvalificirali vsaj za ožji turnir. Prijave se sprejemajo na igralnih večerih do 18. t. m., ko bo ob 20. zbiranje in prvo kolo. Mladinska sekcija bo v soboto pričela svoj turnir, za katerega se je prijavilo že dvajset igralcev. Priredila je že dva brzo-turnirja; na prvem so dosegli vsaj 50%: Ostreljč 7 in pol (iz 9), Omladič iz Ora-žem 7, Janežič 6 in pol, Zorman 5 in pol, Eržen 4 in pol itd., na drugem pa: Vlado Slokan 10 točk iz 11 možnih, Omladič 9 in pol, Janežič 8 in pol, Zorman 8, Ostreljč 7 in pol, Leskovic 6 in pol, Oražem 5 in pol itd.

Nedavno je odigral nac. mojster Preinfalk simulanko, ki se je udeležilo tudi več prvorazrednih igralcev. Po dolgi in težki borbi je dobil sedem partij, izgubil pet in štiri remiziral. Posebno se je odlikovala mladina, ki mnogo obeta; nekaj jih bo kmalu v prvem razredu.

Dalje je odigral Boris Sikosek handi-cap-match z osmimi člani mladinskega oddelka in je vse partije dobil. Enako je igral Vlado Slokan s petimi in tudi vse dobil. Temu je predvsem krivo preslabo poznavanje otvoritev in seveda pomanjkanje rutine, kar pa ravno hočejo v tem oddelku pridobiti.

Na brzoturnirju v petek je zmagal Preinfalk z 9 in pol (od 10) Gerzinič in Vlado Slokan po 6 in pol, Marek in Sikosek po 6 točk itd.

Jutri (petek ob 20.) bo brzoturnir za prvenstvo oktobra. Namera je organizirati slična prvenstva Ljubljane.

L. Š. k. na pobudo nekaterih neorganiziranih šahistov ustanovi damsko sekcijo. Sestaneke vseh zainteresiranih šahistov bo v petek 13. t. m. ob 16. v posebni sobi Kazine, pritličje desno. Vabljeni so vse dame, ki se resno zanimajo za šahovsko igro. Od njih samih bo odvisna upravičenost obstoja te sekcije, pa tudi nadaljnja višina slovenskega damskega šaha, ki je posebno l. 1926. dosegel pomemben uspeh. Šah vsi dosedaj poskušali niso prinesli trajne organizacije in uspeha. Morda bo letošnji drugi nac. damski turnir za državno prvenstvo, ki ga Jug. šah. Savez namerava izvesti vsako leto, kaj bolj dvignil zanimanje za kraljevsko igro med ženskimi svetom. Sicer pa je opaziti slično dezinteresiranost tudi v športnih panogah. Morda so se zato bolj vrgle v borbo za pravno in družbeno enakopravnost ali pa narava le vse bolj dokazuje, da popolna enakopravnost med obema spoloma sploh ni mogoča (zato tudi ne enaka zanimanja) in da vsak na svojem področju doseže popolnost?

Iz Krškega

Žganje je kuhal, pa je zažgal zidnico. Pred kratkim je pogorela na Goleku pri Krškem zidnica, last Zagore Marje. Preiskava je pokazala, da je požar zakrivil Šavs Andrej, ki je stanoval v zidnici in tistega dne kuhal žganje. Šavs si ga je nekoliko preveč privoščil, pa je pustil v peči ogenj, ko je odšel spat. Kmalu pa je izbruhnil požar, ki je uničil zidnico, mnogo posode in stiskalnice ter Šavsu vso obleko in posteljino. Škoda znaša okrog 8000 din, a je kriva za zavarovalnico.

Sadjarška razstava v Brežicah. Kakor je naš list že poročal je bila v nedeljo in ponedeljek sadjarška razstava krških in brežjskih sadjarjev, ki je dosegla zelo lep uspeh. Obisk je bil zelo velik in je bilo tudi mnogo kupcev iz Hrvaške. Pa tudi preko meje bo šlo precej sadja. Kdor pa bi hotel še naročiti sadje, naj se obrne na g. Hrovata v Krškem, ki bo rače volje vsakomur dal naslove, kje lahko še dobi sadje, kakšne kvalitete in po kakšni ceni.

Pes voljak. Zatekel se je v ponedeljek v Dobropolju na Dolenskem v železniški vagon mlad pes voljak. Lastnik ga dobi proti obli izkazni pri vpok. šolskem upravitelju v Mengu.

Maribor in ime Jugoslavija

K 10 letnici nove upravne ureditve naše države

Maribor, 5. oktobra
Skoro gotovo nikjer drugod ni razglas 3. oktobra 1. 1929 izdane zakona o novi upravni ureditvi države — v 9 banovin pod skupnim imenom Jugoslavija — tako globoko — veselo in žalostno — odjeknil, kakor baš v Mariboru in na vsem obmejnem ozemlju. Umevno! Saj je bil v takrat še pomnčenem Mariboru že 60 let prej v »Slovenskem Narodcu« razglašeno blagovestje o Jugoslaviji, čeprav iz umevne prevečnosti še ne Jugoslavija v današnjem obsegu, kar je že zaradi narodnostnega boja še prav posebno v zvezi s tem imenom še nadalje sledilo, pa je ostal živ spomin na majniško deklaracijo, pri kateri podpisu je ravno ime Jugoslavija odločalo na vsej črti. Kako se je celotno tam po hribovitim Kozjakom razvnelo tudi preprosto ljudstvo, ko so 1. 1917 štirje slovenski podčastniki iz Maribora prišli z veselo novico o pripravih za Jugoslavijo. Zato pa, kakšno razočaranje nad imenom SHS! V ljudstvu je ostalo in živele ime Jugoslavije nemoteno naprej. In zato je

tudi razumljivo, da je Maribor razglas o državnem veljavnem nazivu proslavil s posebno svečanostjo.

Žal, da je to veselje preveč zagrenila nova upravna ureditev države na banovine. S tem je tudi naš obmejni Maribor izgubil svojo veliko županijo. Izkazalo se je le prekmalno, da je (pozneje itak uknjeno) nadomestilo z okrožnim inspektoratom le nekakšen obliž na globoko zasekano rano. Narodni, politični in gospodarski interesi obmejnega ozemlja so pač precej drugačni, kakor oni v ostalih pokrajinah.

In zopet stojimo na prehodu upravne preureditve države. Četudi za Slovenijo še nadalje ostane pri banovini, pa bo v interesu tudi vse države, če se ustvari obmejna ozemlja v okviru banovine nekaj tem posebnim interesom posebnim.

Zanimive zgodbe izpred mariborskega sodišča

„Fockanje“ s ponarejenimi dinarji — Sumljiva triperesna deteljica — Iz 350 din 35.000

Maribor, 6. oktobra

V prvem nadstropju tukajšnjega okrožnega sodišča je bilo danes dopoldne živahno vrvenje. Po hodnikih je bilo vse polno ljudi, pa tudi klopi so bile zasedene po raznih pričah, ki so bile povabljene k današnjim kazenskim razpravam. Razpravna dvorana številka 53 je bila dobro zasedena po številnih radovednejih in postopajih, ki prebijajo tam zaradi slabega vremena precej ur na suhem in v toploti. Med njimi je precej znanih obrazov, ki so rednim obiskovalcem sodišča dobro znani, saj se poslušalci večinoma rekrutirajo — vsaj v Mariboru — iz temnih tipov.

Danes je bilo na vrsti nekaj prav zanimivih razprav. Na zatožni klopi so sedeli »malice« tatovi. Tudi velikih grešnikov ni manjkalo, ki so olajšali druge za čedne večice.

Najprej se je moral zagovarjati 18letni Alojz K. in sicer zaradi prevare. Državni tožilec mu je očital, da je letos 7. maja ogoljufal svojega 16letnega tovariša Leopolda Vrečka za 135 din. Lojzek je namreč povabil Poldeka k igri »fockanje«, to je metanje denarja. Poldek in Lojzek sta se podala za plot na Radvanjski cesti ter metala dinarje. Ker je Poldek v pol uri izgubil 135 din, se je zdel ostalim tovarišem, ki so gledali igro, stvar zelo čudna. Poklicali so stražnika, ki je Lojzetu vzel denar. Pri tem je stražnik našel dva dinarska kovanca, ki sta bila na obeh straneh enaka in sicer z emblemom. Kdo je kovanec ponaredil, se ni moglo ugotoviti. Lojzek pravi, da ju je dobil od nekega neznanca. S pomočjo takih dinarjev mu je bilo seveda lahko, da je Polde v kratkem času izgubil ves svoj denar.

24letni ključavničarski pomočnik Vinko Kociper iz Zagreba se je mudil dne 4. februarja okoli 3. ure v neki gostilni v Ulici kneza Kocija. Prisršel je k nekemu vinjenemu moškemu ter mu iz žepa odvzel 1400 din vredno zlato uro. Tatu so kmalu izsledili in aretirali. Toda na začudenje varnostnih organov je izvelel Kociper iz žepa potrdilo, češ da je uro kupil od nekega Lea Kotnika za 60 din. Pri zaslišanju je Kociper dejal, da je uro »kupil« na »stranišču« od navadnega Kotnika, ki ga pa policija ni mogla izslediti. Sedaj se je moral

Kociper zagovarjati zaradi tatvine in zaradi ponarejanja domačih listin.